

door: Karianne van der Zant

“Vroeger stond op de zolder van ons ouderlijk huis een grote stencilmachine. En aangezien mijn vader bestuurder van een sportvereniging was, moest hij één keer in de week ervoor zorgen dat het clubblad gestencild en verstuurd werd. Als jongetje hielp ik altijd mee. Slapeloze nachten heeft dat gekost. Echt een ellende.” Dat we nu in een hele andere tijd leven, bewijst alleen al het supermoderne kantoor van het bedrijf Newconomy waarvan de internet-goeroe, en niet te vergeten de ex-scheidsrechter in het betaalde voetbal, Maurice de Hond directeur is. Zittend in de fraai ingerichte ‘relaxruimte’ vertelt hij over nieuwe media en de toepassing ervan in de sport terwijl hij zichtbaar blij is dat de tijd van stencilmachines en carbonpapier voorbij is.

Voor Maurice de Hond gaan de ontwikkelingen in Nederland lang niet snel genoeg: “Sinds de helft van de negentiger jaren waren er al allerlei internettoepassingen beschikbaar. We zitten nu in 2000 en organisaties maken echt nog veel te weinig gebruik van de mogelijkheden die het internet biedt. Het lijkt wel of de televisie is uitgevonden en men er een hoorspel op blijft uitzenden.” Volgens De Hond wordt dit grotendeels veroorzaakt doordat besluitvormers in het bedrijfsleven nog te weinig van nieuwe media weten en er zelf te weinig gebruik van maken. “Als een directeur niet op het net zit, dus niet e-mailt of regelmatig websites bezoekt, dan zal hij nooit de waarde van bijvoorbeeld een eigen website goed kunnen inschatten. Gelukkig zijn we inmiddels wel de tijd voorbij dat belangrijke mensen in het bedrijfsleven trots vertellen dat ze nog nooit een computer hebben aangeraakt. Dat kan nu echt niet meer.”

Ook in de sportwereld is internet nog te weinig geïntegreerd. Bijna de helft van de sportverenigingen in Nederland zegt gebruik te maken van het internet maar het percentage van clubs met een eigen website ligt beduidend lager. “Het is een state of mind. Besturen van sportverenigingen moeten gaan beseffen dat een website een fundamentele uitingsvorm van de club is. Via internet kan een sportvereniging het haar leden een stuk gemakkelijker maken. Neem nou afgelastingen. Ik liep vroeger op zondagochtend naar de sigarenzaak op de Kinkerstraat om te kijken of we moesten voetballen. Alleen daar hing een lijst met afgelaste wedstrijden. Nu bezoek je even de verenigingssite. Maar naast zulke zakelijke en praktische informatie kan een website van een club veel meer betekenen. Zo kan het een positief gevoel bij leden creëren en vergroten. Een leuke site met foto’s of zelfs filmpjes zorgt ervoor dat mensen zich een groep voelen, dat ze het leuk vinden om juist bij jouw club lid te zijn. Het valt een beetje te vergelijken met de A-4tjes die ik als aanvoerder voor mijn voetbalteam maakte. Elke week schreef ik een kort wedstrijdverslag, vermeldde ik de stand, de opstelling en de ‘man of the match’. Ook hield ik de lijst van topscorers bij. Vóór de wedstrijd deelde ik in de kleedkamer deze A4-tjes uit aan mijn teamleden en deze eenvoudige, wekelijkse ‘nieuwsbrief’ gaf zichtbaar extra dimensie aan het team. Er ontstond meer beleving, we werden een hechtere groep. We zijn dat jaar dan ook kampioen geworden! Als een vereniging het goed doet, werkt een website net als mijn A4-tje. Natuurlijk kan een vereniging prima voortbestaan zonder zo’n site maar een clubbestuurder kan niet ongevoelig blijven voor de meerwaarde ervan.” Naast het behouden van leden via een website, kan een sportvereniging er ook leden mee werven. Zo vertelt Maurice de Hond over de Colombiaanse aanwinst van zijn voetbalvereniging AFC. De jongen kwam een tijdje in Amsterdam wonen en wilde er graag voetballen. Hij raadpleegde internet, stuitte op de site van AFC en stuurde een mailtje. Of hij lid kon worden.

Op de vraag of 'ouderwetse' communicatiemiddelen helemaal zullen of moeten verdwijnen, antwoordt De Hond negatief. "Hoewel ik het onvoorstelbaar vind dat veel clubbladen nog steeds per post worden verzonden, met alle portiekosten van dien, ben ik van mening dat een papieren uitgave van het verenigingsblad moet blijven bestaan, zij het in een andere vorm. Ik zou een prachtig blad maken dat niet zo vaak uitkomt, met achtergrondinformatie, mooie sfeerverslagen, leuke verhalen. Een blad waar leden trots op kunnen zijn. Alle actuele informatie zet je op internet of mail je naar de leden." Het probleem dat nog niet alle verenigingsleden over internet beschikken, zal volgens Maurice de Hond over niet al te lange tijd verholpen zijn. "Ik ben ervan overtuigd dat over drie tot vijf jaar iedereen toegang tot internet heeft en daar moet een sportvereniging op anticiperen. Een club kan daar zelfs een rol in spelen door het gebruik van internet te stimuleren, met bijvoorbeeld een contributieverlaging. Stel dat elk lid met e-mail de vereniging f30 per jaar bespaart omdat de informatie aan hen niet per post hoeft te worden verzonden, dan kan de club overwegen om alle leden met e-mail een contributiekorting te geven."

Dat het gebruik van internet financieel voordeel kan opleveren, hebben de meeste besturen van sportverenigingen wel door. Maar wat zijn de kosten van het maken en beheren van een website? De Hond: "De kosten zijn echt te verwaarlozen. Er zijn internetbedrijven die gratis ruimte op het net en modellen voor sites aanbieden. En als een paar leden, die altijd wel te vinden zijn, het beheer voor hun rekening nemen, dan ben je klaar. Het bestuur moet de mogelijkheid bieden om een website te bouwen en te beheren en de leden moeten er vervolgens mee aan de slag. Dat leden hier niet aan toe zouden zijn, is echt onzin. Een excuus voor sportbestuurders om zich niet te verdiepen in de voordelen van nieuwe media."

Media-ontwikkelingen bieden sportorganisaties kansen, ook om het hoofd te bieden aan andere tendensen in de sport zoals het groeiende tekort aan vrijwilligers en de tanende populariteit van sporten in clubverband. Allerlei administratieve processen kunnen bijvoorbeeld via internet gaan lopen waardoor sommige verenigingstaken minder van omvang worden of zelfs verdwijnen. En een goede website kan zoveel extra's bieden dat leden graag bij de club willen blijven. Maar sportorganisaties moeten zich niet blind staren. Volgens De Hond kunnen sommige problemen ook eenvoudig op andere manieren opgelost worden. "Ik begrijp bijvoorbeeld niet dat jeugdspelers tussen 13 en 20 jaar op zondagochtend moeten voetballen. Die jongeren willen zaterdagavond stappen en krijgen er genoeg van om zondag zo vroeg op het veld te moeten staan. Reden genoeg om op een gegeven moment het lidmaatschap op te zeggen. Dus waarom plant de KNVB die wedstrijden niet om twee uur 's middags? Maar dat is vloeken in de kerk. Het is blijkbaar moeilijk om bepaalde patronen te veranderen."

Sportbonden blijken ook op het gebied van de nieuwe media niet bijzonder vooruitstrevend. De meeste grote bonden, zoals de KNVB, de KNLTB, de KNSB en de KNHB, hebben inmiddels websites maar wat betreft Maurice de Hond zouden ze veel meer tijd moeten besteden aan het optimaal benutten van internettoepassingen. "Het is bijvoorbeeld allang mogelijk om uitslagen en standen van alle competities op elk niveau op het net te zetten. Je ziet dat de grote bonden dat nu langzaam beginnen te doen maar we zitten inmiddels ook wel in het jaar 2000! Als ik bondsdirecteur was, zou ik ervoor zorgen dat alle uitslagen op dezelfde dag worden gepubliceerd op de website en verwerkt worden in de stand die ook op het net komt te staan. Wat is er voor een sporter leuker om meteen te kunnen zien wat je grootste concurrent heeft gedaan? Het valt me op dat zulke eenvoudige toepassingen nauwelijks worden benut, laat staan andere mogelijkheden. Denk aan een vragenloket. Zet om te beginnen de antwoorden van 'frequently asked questions' op de site en geef de mogelijkheid om via de mail vragen te stellen. Of coördineer als bond een collectieve inkoop.

Via internet kunnen sportbonden inventariseren wat verenigingen nodig hebben en vervolgens collectief inkopen. De kortingen die daarmee kunnen worden bedongen, zijn enorm. Zo gaat er een verhaal over een Amerikaanse vrouw die een Ford wilde kopen. Ze had goed onderhandeld met de autodealer die een laatste bod deed van 16.000 dollar. Ze wilde er toch nog even over nadenken. Een week later staat de vrouw weer op de stoep en zegt dat ze 15.000 dollar biedt, maar er wel meteen vijftien koopt. De autodealer gaat meteen akkoord. De vrouw had in één week via internet veertien mensen gevonden die ook bezig waren met de aankoop van dezelfde auto.”

Over negatieve effecten van internet wil Maurice de Hond niet horen. “Het is er nu eenmaal, dus maak er dan ook maar gebruik van. En ik vind het echt onzin dat sociale contacten zouden verminderen door internet, zoals sommige mensen beweren. Toen de telefoon werd uitgevonden, zijn we toch ook gewoon met elkaar blijven praten? Ik durf te beweren dat het zelfs andersom is: internet zorgt juist voor méér sociaal verkeer. Ik heb mijn moeder van 84 inmiddels aan het internetten gekregen en zij heeft veel mailcontact met mijn zoon, haar kleinzoon. Door het internet hebben zij nu echt meer contact dan vroeger. En via de webcam die mijn zoon in zijn bedrijf heeft staan, kan mijn moeder ook nog naar hem kijken. Nee, in het negatieve effect van internet op sociale contacten geloof ik absoluut niet. En ja, als je 24 uur per dag voor het computerbeeldscherm gaat zitten, is dat inderdaad niet gezond. Maar 24 uur per dag televisie kijken is dat ook niet. Mensen lijken nieuwe dingen altijd kritischer te bekijken dan oude.”

Als oud-voetbalscheidsrechter volgt Maurice de Hond nieuwe toepassingen van elektronische technologie in de sport met meer dan gewone belangstelling. Elf jaar heeft De Hond met veel plezier voetbalwedstrijden geleid op hoog niveau; twee jaar daarvan zelfs in het betaalde voetbal. Waarom hij ermee gestopt is, “is een erg lang verhaal maar in het kort was ik het erg oneens met de onprofessionele manier waarop de KNVB professionele scheidsrechters behandelde.” Alsof het nauwelijks de moeite van het vermelden waard is vanwege de logica ervan, zegt De Hond vluchtig dat scheidsrechters natuurlijk gebruik zouden moeten kunnen maken van elektronische hulpmiddelen. Waar hij de nadruk meer op wil leggen is dat spelregels vaker ter discussie zouden moeten staan. “Ik kan me goed voorstellen dat er spelregels komen die kans op verkeerde beslissingen zoveel mogelijk uitsluiten waardoor technologie hulpmiddelen juist minder nodig zijn. Ook zouden sporten aantrekkelijker kunnen worden gemaakt voor het publiek door een herziening van spelregels of zelfs competitiestructuren. De Nederlandse sport zou veel meer uit moeten gaan van het eindproduct zoals dat in Amerika gebeurt. Supporters willen mooie en spannende wedstrijden zien. Daar kunnen en moeten organisatoren van toernooien en competities dan voor zorgen. Ik heb eens een voorstel tot spelregelverandering in het voetbal gedaan dat bij de FIFA terecht is gekomen, die er vervolgens niets mee heeft gedaan. Onterecht wat mij betreft. In grote lijnen hield het voorstel in dat als een voetbalwedstrijd in een gelijkspel eindigt, er eerst strafschoppen moeten worden genomen. Daarna volgt de verlenging. De ploeg die de verlenging wint, wint de wedstrijd. Mocht de wedstrijd na verlenging eindigen in een gelijkspel, dan wint de ploeg die de strafschoppenserie heeft gewonnen. Zo voorkom je de anticlimax van een allesbepalende strafschoppenserie en hou je een spannende verlenging. Maar goed, voor de FIFA was het blijkbaar niet overtuigend genoeg.”

Nog even snel noemt Maurice de Hond desgevraagd zijn bestuurlijke activiteiten bij sportverenigingen op; zijn chauffeur staat al te lang op hem te wachten voor de volgende afspraak. Als directeur van Newconomy heeft hij het druk genoeg. Of hij een workaholic is? “Nee hoor, helemaal niet. Ik zou prima kunnen leven zonder te werken maar mijn geluk is dat ik van mijn hobby mijn beroep heb kunnen maken.”

{in kader} Sportprofiel van Maurice de Hond (53)

als sporter:

Het hoogste niveau dat Maurice de Hond als voetballer (keeper) haalde was de 2de klasse KNVB afdeling Amsterdam, bij de Amsterdamse voetbalvereniging Maccabi. Momenteel is hij keeper in een oud-eerste-elftal-team bij de Amsterdamse voetbalvereniging AFC. Ook speelt hij tennis, zij het niet vaak, bij de tennisafdeling van Maccabi. Vroeger heeft hij ook getafeltenist.

als sportbestuurder:

Eind jaren '60 was Maurice de Hond secretaris van de Amsterdamse voetbalvereniging Maccabi en in de jaren '80 penningmeester van de tennisafdeling van die club. Sinds 1996 is hij bestuurslid van de Commissie Wedstrijdzaken van de KNVB. Ook is hij voorzitter van de Beroepscommissie Arbitrage Betaald Voetbal van de KNVB, die in 1999 is opgericht.

als voetbalscheidsrechter:

Van 1970 tot 1981 was hij voetbalscheidsrechter bij de KNVB. De eerste negen jaar leidde hij wedstrijden bij de amateurs; de laatste twee jaar in het betaalde voetbal.

{op een aparte pagina}

{kop} Internet-goeroe Maurice de Hond beoordeelt 6 (sport)sites

www.sport.nl van NOC*NSF

Deze site heb ik tijdens de Olympische Spelen bekeken en ik vind het een prima site. Het doet precies wat het moet doen. Een dikke 9.

www.minvws.nl van het Ministerie van VWS

De site van VWS is best aardig (het verstrekt informatie en het dagboek van de staatssecretaris vind ik een leuk idee) maar het grote probleem van deze site is het eenrichtingverkeer. Er is bijvoorbeeld geen mogelijkheid om een mailtje te sturen naar de staatssecretaris. In dit kader is leuk te vermelden dat Het Parool een test gedaan: zij stuurde allerlei wethouders in Amsterdam een e-mailbericht en ook een naar de president van de VS Bill Clinton. Clinton beantwoordde de mail het snelst, binnen drie kwartier. Natuurlijk was het niet Clinton zelf die het antwoord gaf, maar dat maakt niet uit; er kwam snel een reactie. Omdat dit de essentie van internet is, vind ik deze site slechts een 5 waard.

www.knvb.nl van de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond

De site van de KNVB ziet er goed uit. Er wordt ongetwijfeld veel zorg aan besteed. Minpunt is dat er veel meer informatie voor de breedtesport op kan staan, zoals bijvoorbeeld actuele uitslagen van wedstrijden op alle niveaus. Daarom een 6½.

www.tcdemanege.nl van tennisclub De Manege uit Apeldoorn

Tennisclub De Manege heeft op het eerste gezicht wel een redelijke website. En voor een tennisvereniging is het zeker niet slecht. Maar het valt me op dat voornamelijk aandacht wordt gegeven aan het eerste team, en dat het niet goed is bijgehouden. Op 17 september staat nog steeds de aankondiging voor de kampioensreceptie op 26 augustus. Sorry, toch maar een 6⁻.

www.kamong.nl van Sportvereniging Kampong, afdeling hockey uit Utrecht

De website van Sportvereniging Kampong begint er goed op te lijken. Technisch gezien is de site up-to-date en het geeft informatie over de hele breedte. Behoorlijk goed bijgewerkt (enige kleine schoonheidsfoutjes!). Ook een dikke 9.

www.amsterdam.nl van de gemeente Amsterdam

De gemeente Amsterdam is goed op weg. Jammer dat de reactie via e-mail traag is, zoals Het Parool heeft aangetoond. Maar dat is hopelijk een kwestie van tijd. Voor een gemeente wordt het belangrijk om allerlei (loket)handelingen via internet te laten verrichten en die faciliteiten zitten er nu nog amper in. Ik weet wel dat het bieden van die faciliteiten grote organisatorische veranderingen vraagt en ook een mentaliteitsverandering, maar het moet niet al te lang op zich laten wachten. Ik geef een 6½.